

कुरुसुतिः काण्वः। इन्द्रः। गायत्री, १० बृहती ।

पुरोळाशं नो अन्धस इन्द्र सहस्रमा भर। शता च शूर गोनाम् ॥ ८.०७८.०१

इन्द्र- परमेश्वर । नः- अस्मदर्थम् । अन्धसः- अन्नस्य । सहस्रं शता- प्रभूतम् । पुरोळाशम्- पुरोडाशम् । गोनां शता- धेनूनामानन्त्यम् । शूर- समर्थ । आभर- आहर ॥१॥

आ नो भर व्यञ्जनं गामश्वमभ्यञ्जनम्। सचा मना हिरण्यया ॥ ८.०७८.०२

गाम्- धेनुं चिद्रश्मिम् । अश्वम्- तुरगं प्राणम् । अभ्यञ्जनम्- अभिव्यक्तिम् । व्यञ्जनम्- अभिव्यञ्जितानामितोपि विशेषेण अभिव्यक्तिम् । सचा- तया सह । हिरण्यया- दीप्तानि । मना- मननानि । नः- अस्मभ्यम् । आ भर- आहर ॥२॥

उत नः कर्णशोभना पुरूणि धृष्णवा भर। त्वं हि शृण्विषे वसो ॥ ८.०७८.०३

उत- अपि च । कर्णशोभना- कर्णैः श्रवणीयानि कर्णशोभनानि । पुरूणि- बहूनि । धृष्णो- शत्रुधर्षक । नः- अस्मभ्यम् । आ भर । त्वम् । वसो- शरण्य । शृण्विषे- शृणोषि । हि- खलु ॥३॥

नकीं वृधीक इन्द्र ते न सुषा न सुदा उत। नान्यस्त्वच्छूर वाघतः ॥ ८.०७८.०४

इन्द्र । ते- त्वत्तोऽन्यः । वृधीकः- वर्धकः । नकीम्- नैवास्ति । न । सुषाः- सुसम्भक्ता । न । सुदाः- सुदायकः । शूर- समर्थ । त्वत्- त्वत्तः । वाघतः- स्तोतुः । नान्यः- नेतरोस्ति ॥४॥

नकीमिन्द्रो निकर्तवे न शक्रः परिशक्तवे। विश्वं शृणोति पश्यति ॥ ८.०७८.०५

इन्द्रः । निकर्तवे- निकर्तुम् । नकीम्- नैव शक्यः । शक्रः-शक्तिमान् । परिशक्तवे- परिभवाय । न शक्तः । विश्वम्- सर्वम् । शृणोति पश्यति ॥५॥

स मनुं मर्त्यानामदब्धो नि चिकीषते। पुरा निदश्चिकीषते ॥ ८.०७८.०६

सः- असाविन्द्रः । मर्त्यानाम्- मनुष्याणाम् । मन्युम्- क्रोधम् । अदब्धः- अहिंस्यः । नि चिकीषते-
निराकर्तुमिच्छति । निदः- बाह्यनिन्दायाः । पुरा- पूर्वमेव मन्युम् । नि चिकीषते ॥६॥

क्रत्व इत्पूर्णमुदरं तुरस्यास्ति विधतः । वृत्रघ्नः सोमपात्रः ॥ ८.०७८.०७

तुरस्य- त्वरमाणस्य । विधतः- परिचरतः । वृत्रघ्नः- आवरणबाधकस्य । सोमपात्रः-
रसानुभूतिकरस्य । उदरम्- उदरोपलक्षितहृदयम् । क्रत्वा- प्रज्ञया । पूर्णम् । अस्ति- भवति ॥७॥

त्वे वसूनि संगता विश्वा च सोम सौभगा । सुदात्वपरिहृता ॥ ८.०७८.०८

सोम- हे इन्द्र । त्वे- त्वयि । विश्वा- सर्वाणि । सौभगा- सौभाग्यवन्ति । सुदातु- शोभनदानानि ।

अपरिहृता- अकुटिलानि । वसूनि- धनानि । सङ्गता- सङ्गतानि ॥८॥

त्वामिद्यव्युर्मम कामौ गव्युर्हिरण्ययुः । त्वामश्वयुरेषते ॥ ८.०७८.०९

यवयुः- धान्यकामः । गव्युः- गोकामः । अश्वयुः- अश्वकामः । मम- मे । कामः । हिरण्ययुः-
सुवर्णकामः । त्वाम् । एषते- इच्छति ॥९॥

तवेदिन्द्राहमाशसा हस्ते दात्रं चना ददे । दिनस्य वा मघवन्सम्भृतस्य वा पूरधि यवस्य काशिना ॥

८.०७८.१०

इन्द्र । तव- ते । इत्- एव । आशसा- आशंसनेन । हस्ते । दात्रम् । चन- अपि । आ ददे- गृह्णामि ।

दिनस्य वा- पूर्वमेव छिन्नस्य वा । यवस्य । सम्भृतस्य वा- पूर्वमेव छित्त्वा निष्कृतस्य वा । यवस्य ।

काशिना- मुष्टिना । मघवन्- इन्द्र । पूरधि- पूर्तिं कुरु ॥१०॥